

‘Scherpenzeel oud?’ toepasselijk thema voor Kunstroute

Platteland Anders geeft het buitengebied extra dimensie.

We staan aan de vooravond van de opening van de nieuwe Kunstroute van Platteland Anders. Het thema dit jaar heeft alles te maken met het 50-jarig jubileum van Vereniging Oud-Scherpenzeel. De kunstwerken hebben stuk voor stuk een link met de geschiedenis van ons dorp.

Van oudsher is Scherpenzeel geliefd bij kunstenaars. Verschillende kunstschilders hebben hier gewoond en gewerkt. Zij trokken vanwege de landelijke omgeving en het dorpse karakter naar Scherpenzeel. Nog steeds kent ons dorp inwoners die zich op buitengewone wijze creatief manifesteren. Kijk maar naar de vrijwilligers van Platteland Anders. Zij mogen zich met recht de kunstenaars van het huidige Scherpenzeel noemen. Ook dit jaar verdienen de objecten in de Kunstroute allemaal het predicaat ‘kunstzinnig’.

Platteland Anders

De geschiedenis van Platteland Anders zelf gaat nog niet zo heel ver terug. Het is 22 augustus 2005

als minister Veerman van LNV (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) naar Scherpenzeel komt. Kunstenaar Hanni Stolker heeft in het kader van het project Kunst op het Platteland in samenwerking met de bewoners in het buitengebied een tiental kunstwerken vervaardigd. Minister Veerman fietst met enkele

hoogwaardigheidsbekleders naar de Barneveldsestraat om de strikken om de vier meter hoge eieren die daar staan los te trekken. De minister wijst op het belang van kunst op het platteland. „We hebben vandaag

rondgefietst en gezien dat kunst een nieuwe dimensie geeft aan het platteland. Het wordt vitaler en toegankelijker.” Het jaar daarop doet de gemeente Scherpenzeel een beroep op de plattelanders om activiteiten te ontwikkelen die ervoor zorgen dat het buitengebied onder de aandacht blijft. Sindsdien organiseert Platteland Anders wandel- en fietsroutes en de jaarlijkse

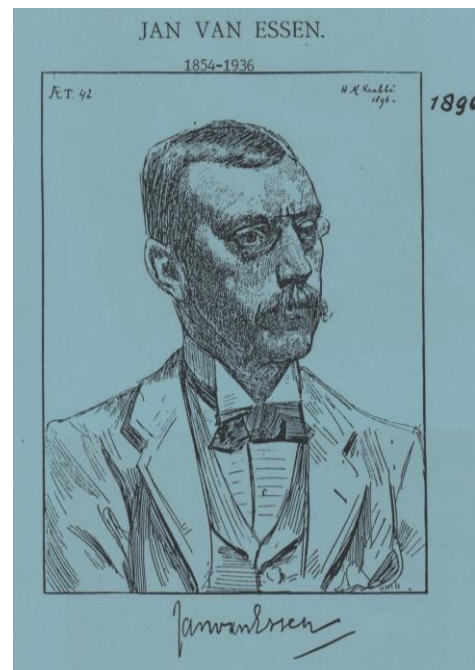

Kunstroute. De werkgroep werkt met een vaste werkploeg en met andere groepen uit de

samenleving. Zo leveren de leerlingen van de basisscholen eens in de twee jaar een bijdrage aan de totstandkoming van de Kunstroute.

Jan van Essen

Misschien zijn de kunstenaars van vandaag wel geïnspireerd door kunstschilder Jan van Essen. Van Essen verhuist in 1892 op 38-jarige leeftijd van Amsterdam naar Scherpenzeel. Hij voelt zich hier thuis. Jan van Essen sluit zich aan bij het Leesgezelschap en in 1893 wordt hij door de gemeenteraad benoemd tot lantaarndrager bij de brandweer. De niet onbemiddelde Van Essen pacht een eigen jachtgebied en met zijn vriend en huisknecht Gert Hoefakker trekt hij vaak de bossen in. Het inspireert hem veel over de jacht te schetsen en te tekenen. Van Essen ontwikkelt zich tot een gewaardeerd dierenschilder. Zijn jachttaferele die hij in de omgeving van ons dorp maakt zijn bij velen bekend. In 1894 overkomt hem een ernstig ongeluk. Zijn geweer gaat zonder aanwijsbare oorzaak af en Van Essen krijgt de volle lading hagel in zijn linkerhand. Die hand en een deel van zijn arm moet hij nadien missen. Hij krijgt een prothese aangemeten en blijft door schilderen. Het schilderen en het spannen van

het linnen op het raamwerk voor zijn schilderijen laat hij een plaatselijke timmerman doen. Van Essen maakt veel studies van de Lunterse Beek, de heide en het Scherpenzeelse landschap. Ook de standerdmolen aan de Holevoet is door Jan van Essen geschilderd. Andere werken van zijn hand die hij tijdens zijn Scherpenzeelse periode heeft geschilderd zijn: 'Huisje aan de Dorpsstraat' en 'Begrafenisstoet'. In 1899 verlaat Jan van Essen Scherpenzeel om zich in Den Haag te vestigen. Maar in 1913 komt hij terug. Samen met zijn echtgenote gaat hij tot 1924 in het Hooge Huys wonen. In dat jaar koopt het echtpaar een herenhuis aan de Stationsweg, nog altijd bekend als De Kaap. Tot zijn overlijden in 1936 blijft hij daar wonen. Het werk van Jan van Essen is veel geëxposeerd. Hij heeft een groot aantal onderscheidingen gekregen.

Andere kunstschilders

Tijdgenoten van Jan van Essen en ook inwoners van Scherpenzeel zijn de kunstschilders Willem Steelink en Edzard Koning. Ook zij hebben meerdere schilderijen gemaakt waarvoor ons dorp model heeft gestaan. Oudere Scherpenzeelers herinneren zich Adolph Bolk en zijn echtgenote nog wel. Bolk is een excentrieke kunstschilder met een lange baard en dito haren. Hij is net als zijn vrouw actief in de Scherpenzeelse samenleving en is lange tijd bestuurslid van de VVV. Adolph Bolk woont totdat hij in 1960 overlijdt aan de Voskuilerweg in de met riet gedekte villa 'Oldenhove'.

Kunstroute

U ziet dat de vrijwilligers van Platteland Anders hun talent van geen vreemde hebben. Vereniging Oud-Scherpenzeel is bijzonder in haar nopjes met de 'historische' kunstwerken. Begin juli organiseert zij een fietstocht langs de objecten en dan zal zowel door de kunstenaars als ook door Oud-Scherpenzeel een toelichting worden gegeven. U kunt de route ook zelf fietsen. Een folder met routebeschrijving is verkrijgbaar bij de VVV in de Breehoek. De objecten langs de route zijn tot medio oktober te bekijken.

De Glazen Wagen. Een van de objecten in de Kunstroute 'Scherpenzeel oud?'

Mei 2018